

14 mrt 2013 -16:16

Constructieve CITES-top beschermt nu ook verschillende haaiensoorten, Afrikaanse olifant en neushoorn beter

De top in Bangkok over de internationale handel in bedreigde dieren en planten (CITES) werd vandaag met een overwegend positieve eindbalans afgesloten. Zo worden de haringhaai, de oceanische witpunthaai, 3 soorten hamerhaaien en de mantarog beter beschermd en worden er beschermingsmaatregelen opgelegd om de illegale handel in het ivoor van de Afrikaanse olifant en in neushoornpoeder aan te pakken. Ook een reeks schildpadden en heel wat planten en tropische houtsoorten worden toegevoegd aan de lijst van beschermde soorten. Over de ijsbeer werd geen consensus bereikt.

In totaal werden 71 voorstellen om specifieke dier- en plantensoorten beter te beschermen, besproken door de afgevaardigden van de 178 landen die CITES (the Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora) ondertekenden. Daarnaast werden ook meer dan 70 voorstellen voor beleidsmatige en technische maatregelen bediscussieerd om tot een betere bescherming en duurzame handel in deze soorten te komen.

Europa – én België – boekten verschillende successen op het gebied van de bescherming van mariene soorten. Niet alleen werd, na jaren van discussie, een systeem goedgekeurd voor het afleveren van vergunningen voor een geldige in- en uitvoer van deze mariene soorten. Er worden voortaan ook verschillende haaiensoorten – waaronder de haringhaai die ook in de Noordzee voorkomt – beter beschermd, waardoor deze niet meer overbevist kunnen worden. De discussies over deze haaien bleven spannend tot op het laatste moment, aangezien een aantal landen de beslissing nog wilden terugdraaien. Hier werd echter niet voldoende steun voor gevonden. De bekrachtiging van de beslissing om deze verschillende haaiensoorten beter te beschermen werd onthaald met een daverend applaus.

Twee andere belangrijke soorten op de agenda waren de Afrikaanse olifant en de neushoorn. Beide soorten staan onder druk door de toenemende illegale handel: zowel ivoor als poeder gemaakt van de hoorn van de neushoorn is een gegeerd product, voornamelijk in Aziatische landen.

Voor de ivoorhandel werden de eerste stappen gezet richting de ontwikkeling van een beslissingsmodel voor de handel in ivoor. Er werd ook een Ivory Enforcement Task Force opgericht om gericht samen te werken in de strijd tegen stropers en illegale handelaars. Daarnaast zal er ook meer internationaal worden samengewerkt en zullen er bij grote inbeslagnames van ivoor DNA-analyses worden uitgevoerd. Zo kan men vaststellen vanwaar dit ivoor afkomstig is, om dan gericht de oorsprongslanden te kunnen aanpakken.

Voor de neushoorn werden bijkomende maatregelen opgelegd, zonder echter de Zuid-Afrikaanse handel aan banden te leggen. In Zuid-Afrika leven immers veel neushoorns in privé-bezit, waarop mag worden gejaagd. De opbrengst van deze jachttrofeeën vloeit terug naar beschermingsmaatregelen, wat een drijfveer is voor grootgrondbezitters om te kweken met neushoorns. Zuid-Afrika blijft dan ook het land met de grootste populatie neushoorns, die blijft aangroeien ondanks de aanhoudende illegale stroperij.

Daarnaast wordt Vietnam, één van de belangrijkste afzetmarktlanden voor het poeder van neushoorns, verplicht om verregaande maatregelen te nemen en om strategieën op te stellen om de vraag te doen dalen. In Aziatische landen heerst immers het idee dat dit poeder “magische” krachten heeft en onder

andere kanker zou kunnen genezen.

Ook Afrikaanse landen zoals Mozambique, een belangrijk transitland gezien de grens met het Zuid-Afrikaanse Kruger National Park, krijgen een reeks maatregelen opgelegd. Indien deze landen niet binnen het jaar kunnen aantonen dat er een duidelijke verbetering is in hun aanpak van de illegale handel zullen er maatregelen worden genomen, zoals een eventueel handelsverbod met deze landen.

Voor een andere iconische soort - de ijsbeer - worden dan weer geen bijkomende beschermingsmaatregelen genomen, ondanks voorstellen van de Verenigde Staten en de Europese Unie. De ijsbeer vormde een controversieel onderwerp omdat de oorzaak van de afname van de ijsbeerpopulatie niet de handel is, maar de klimaatverandering.

Naast deze in het oog springende soorten werden ook nog een hele reeks aan schildpadden (bijvoorbeeld enkele Aziatische waterschildpadden) en tropische houtsoorten (bijvoorbeeld palissander en sandelhout) opgenomen in de lijst van soorten die door CITES beschermd worden. Ook een hele reeks aan unieke vetplanten uit Madagascar wordt vanaf nu beschermd. Alle plantenvoorstellen werden met consensus aanvaard; ook hier kan dus van een groot succes worden gesproken.

Daarnaast werden ook enkele vereenvoudigingen aanvaard, zoals een paspoort voor muziekinstrumenten gemaakt van onder andere beschermde houtsoorten en ivoor. Met dit paspoort zullen muzikanten in de toekomst makkelijker kunnen rondreizen.

CITES biedt bescherming aan meer dan 34.000 dieren- en plantensoorten. Het verdrag vierde dit jaar zijn 40e verjaardag. De volgende CITES-top vindt plaats in 2016.

Perscontact:

Mieke Van de Velde - 0474/86.57.34 - mieke.vandevelde@milieu.belgie.be

FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en
Leefmilieu
Eurostation II
Victor Hortaplein 40 bus 10
1060 Brussel
België
+32 2 524 97 97
<http://www.health.belgium.be>

Jan Eyckmans
Diensthoofd Externe Communicatie & Woordvoerder
+32 495 25 47 24
jan.eyckmans@health.belgium.be

Heleen Vandenberghe
Woordvoester (NL)
+32 2 524 96 91
+32 486 12 67 98
heleen.vandenberghe@health.fgov.be

Vinciane Charlier
Woordvoester (FR)
+32 475 93 92 71
+32 2 524 99 21
vinciane.charlier@health.fgov.be